

De heer T.F.I.M. Keijser
Saffierstraat 204
1074 GZ Amsterdam

Datum : 15 april 2009
Ons kenmerk: 13735/MP
Betreft : uw vragen aan het Dagelijks Bestuur

Geachte heer Keijser,

Voorafgaand aan de commissievergadering Mensen en Samenleven van 7 april overhandigde u mij een kopie van de schriftelijke vragen aan het Dagelijks Bestuur van Oud Zuid, die met name betrekking hebben op het al dan niet hervatten van de werkzaamheden en de gevaren ervan. Ik dank u voor het stuk.

Zoals u weet, zal ik een derde onderzoek uitvoeren naar aanleiding van de verzakkingen aan de Vijzelgracht. In dit onderzoek komt de afwikkeling van de schade op langere termijn aan de orde. Het onderwerp dat u in uw vragen aansnijdt, is bij uitstek een aangelegenheid waarover (deel)raadsleden en bestuurders zich een mening moeten vormen. Ik zal mij hierover als ombudsman niet uitlaten.

Indien u het op prijs stelt om te zijner tijd een exemplaar van mijn rapport te ontvangen, kunt u dat aan mij doorgeven. Als u nog vragen of opmerkingen hebt, kunt u contact opnemen met mijn bureau via onderstaand e-mailadres / telefoonnummer. U kunt vragen naar mijn medewerkster May Pastoors.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Wilco van de Pol
Gemeentelijke Ombudsman

Amsterdam, 24 maart 2009

3 bladen

Dagelijks Bestuur stadsdeel Oud Zuid
De Raadsgriffier van Oud Zuid
Per fax aan nr. 6781679 verzonden en eerder per mail

Schriftelijke vragen van de wijkpartij Zuid- en Pijpbelangen, inzake standpunt DB, te stoppen met de aanleg /bouw van de Noord- Zuid-metrolijn, vanwege de vele risico's.

Inleiding:

Vraag 1. De fractie heeft in de commissievergadering Verkeer en Ondernemen (4-3-2009) en bij de commissie Ruimte en Wonen (10-3-2009) vragen gesteld en opgeroepen te stoppen met de aanleg van de NZ lijn. (n.a.v. de instorting op 3 maart jl. in Keulen)

-Waarom is er door de politiek in het geheel niet gereageerd en wordt op deze schandalige kwestie geen reactie gegeven?

Vraag 2. Deelt u de mening van de fractie, dat er vanuit dit stadsdeel bij de gemeente en het College van B&W wordt geëist onmiddellijk te stoppen met de verdere aanleg van de NZ-lijn, gezien de laatste instorting van gebouwen in Keulen waarbij 2 bewoners de dood vonden en tientallen op het nippertje konden ontsnappen, vanwege de bouw van de Keulse NZ-lijn. Dit volgens een methode die voor Amsterdam nieuw en nu al omstreden is. (Parool van 4 maart 2009) Daaraan wordt gewerkt door een van de belangrijkste Duitse aannemers, de firma Zublin, die net zoals in Keulen het boorwerk aan de NZ lijn onder de oude Amsterdamse binnenstad en de Pijp gaat doen, samen met de Nederlandse aannemer Dura Vermeer uit Amsterdam.

Vraag 3. Uw verantwoordelijk wethouder van Ruimte en Wonen E. de Vries (P.v.d.A.) ontweek de discussie op 10 maart jl., door te verwijzen naar de GL-wethouder Verkeer van Grieken en de gemeente.

-Deelt u onze mening, dat de E. Vries en P. van Grieken hun verantwoordelijkheid ontlopen en met deze houding over lijken gaan?

- Vindt u dan ook dat er mensenlevens op het spel worden gezet bij een verdere aanleg?

-De P.v.d.A. in Oud Zuid ontkent tegen de afbouw van de metrolijn te zijn.

-Toch is er onder raadsleden van deze partij sprake van een voortschrijdend inzicht tegen het voltooiën van de lijn onder de stad.

-Kunt u aangeven hoeveel raads- en /of commissie- duoleden zich inmiddels tegen het afbouwen hebben verklaard?

Vraag 4. Bent u voornemens een verzoek voor een referendum te ondersteunen. Zo nee, waarom niet?

Vraag 5. De lokale partijen van P.v.d.A, GroenLinks , waaronder de oppositiefracties met SP uit het stadsdeel Centrum stellen voor om de tunnelboor vanaf het Europaplein bij de RAI te laten beginnen, om zo de binnenstad te sparen.

-Deelt u onze mening, dat noch de Pijp noch de binnenstad proeftuin voor aannemers moet worden en er van het boren moet worden afgezien?

-Zo niet waarom niet, gaarne uitgebeid motiveren?

-Bent u eveneens van mening, dat het bijna voltooide gedeelte van de NZ-lijn tussen het Centraalstation naar Amsterdam Noord wel afgebouwd kan worden?

Vraag 6. Inleiding over de huidige werkmethode en de gevolgen bij de aanleg van de metrostations.

In de Pijp komen twee buizen boven en naast elkaar te liggen in een bocht onder de woonbebouwing door. In de afgelopen jaren is sprake van toenemende verzakkingen van panden en lekkages. In de Pijp zijn in de Ferd. Bolstraat al panden gesloopt die op instorten stonden. Bij de aanleg van o.a. het station Vijzelgracht zijn tot nu toe 4 keer lekkages in damwanden en 3 bovengrondse verzakkingen van panden opgetreden, als gevolg van 40 meter diep bouwen. Bovendien is er sprake van veel meer grondwaterdruk en risico's dan bij het bouwen op 10 meter diepte, hetgeen ook nog eens trillingsrisico's oplevert voor de bekende Amsterdamse monumenten, zoals het Centraal Station, het paleis op de Dam, de ambtswoning van de burgemeester, de Munttoren, het Allard Piersonmuseum, beroemde grachtenpanden, zoals het Museum van Loon aan de Keizersgracht, het voormalige ABN-kantoor, waar nu het stads- en gemeentearchief is gevestigd.

Bij de drie lekkages op 17, 19 juni en 10 september 2008 was sprake van een probleem in een voeg en ontstonden lekkages door achtergebleven vulvloeistof (bentoniet) in de betonbekisting, hetgeen duidt op slecht beton.

De experts hebben verklaard, dat onduidelijk is hoe het kwam, dat bentoniet achterbleef en waardoor het beton slecht is.

Victor de Waal funderingsdeskundige stelt, dat herfunderen van panden langs het hele metrotraject aan beide zijden van de straat € 70.000,- per meter kost, hetgeen neer komt op € 500 miljoen.

Ondanks het feit, dat het historische gebouw van Maison Descartes aan de Vijzelgracht met extra diep aangebrachte funderingspalen op de tweede zandlaag was versterkt, verzakte het pand.

Er kwamen scheuren in de muren en zaten ramen klem in de kozijnen.

De gemeente heeft toegegeven, dat een deel van de tweede zandplaat is weggespoeld.

De mogelijke reden was: het wegpompen van meer grondwater dan verantwoord is, vanwege de toegenomen grondwaterdruk. E.e.a. is nog niet geheel duidelijk in beeld gekomen of aangetoond.

In Keulen wordt het bovenmatig wegpompen van grondwater als een van de mogelijke redenen voor het instorten van gebouwen (schade € 400 miljoen) aangegeven.

Daarbij werd 2 keer zoveel grondwater weggepompt dan de toegestane 450 kubieke meter per uur en werden te veel putten gebouwd en zand weggezogen dan toegestaan.

Onafhankelijke experts gaan nu onderzoeken of het oppompen van teveel grondwater mede de oorzaak was van de ramp. (Parool van 10 en 16 maart 2009)

In Amsterdam zijn hiervoor geen regels gesteld en ontbreekt, als gevolg van de langs elkaar heen werkende ambtelijke diensten, een doeltreffend optredende dienst bouwtoezicht.

Een vergelijking met de afkalving van de twee Amsterdamse grondlagen door bovenmatige grondwateronttrekking komt wel erg dichtbij.

-Wat is dan de noodzaak van een nieuw onderzoek, aangezien deze risico's bekend waren?

-Waarom ontbreken er in Amsterdam regels over de hoeveelheid van het te onttrekken grondwater?

In het geval, dat er op 35 meter diepte in de wijk de Pijp geboord gaat worden, wordt de druk van het grondwater zo mogelijk nog groter, omdat de metrobuizen onder elkaar en deels naast elkaar onder de bebouwing worden aangelegd.

De methode van het bevroren betoniet, om de funderingen te verstevigen blijkt te falen en voldoet niet aan de verwachtingen.

Het aanleggen van z.g. veilige funderingen blijkt hierdoor slechts letterlijk op drijfzand te berusten!

Die zijn, gezien de eerder genoemde risicofactoren niet af te dichten i.v.m. de voorgenomen aanleg van het metro-tracé onder de Ferdinand Bolstraat en elders onder de Pijp.

Zo kan er net als in Keulen plotseling optredende ineenstorting van gebouwen plaatsvinden, ook buiten het tracé.

Dit kan voor Amsterdam in een nog grotere nachtmerrie ontaarden, met een instortings-scenario en mogelijk verlies van tientallen mensenlevens, in met name het zeer dichtbevolkte gedeelte van de Noord-Pijp en langs het tracé in de Ferdinand Bolstraat met daarlangs compacte bebouwing.

-Vraag 7. De wijze waarop in Amsterdam bouw- en milieutoezicht is georganiseerd en welhaast op onverantwoordelijk simpele en amateuristische wijze werkt, zijn voor de fractie van Zuid- en Pijpbelangen redenen om bij het Dagelijks Bestuur van het Stadsdeel Oud-Zuid erop aan te dringen een standpunt in te nemen.

-Hierbij wordt het College van Burgemeesters en Wethouders dringend geadviseerd af te zien van de voltooiing van de Noord-Zuidlijn, omdat er een te groot risico bestaat voor het verlies aan mensenlevens en gebouwen, zodat het hart uit de karakteristieke Pijp dreigt te worden weggerukt. Dit is niet te aanvaarden voor de bevolking van Oud-Zuid, in bijzonderheid De Pijp, waar de bevolking zich eerder in een referendum in meerderheid uitspraak tegen de aanleg van deze overbodige metrolijn.

Vraag 8. De kosten lopen steeds verder op, naar mogelijk €4 miljard in 2020.

Dit is wederom onverteerbaar. Amsterdam dreigt een artikel 12 gemeente te worden.

-Bent u met Zuid –en Pijpbelangen van mening, dat het zover niet mag komen?

-De Nuon aandelen mogen niet verkocht en ingezet worden om de tekorten van de NZ-lijn te dekken. Het geld komt de bevolking toe in crisistijd.

-Ziet u op termijn af van verdere tariefsverhogingen voor de burgers in het stadsdeeldeel?

-Zo nee, kunt u dit dan s.v.p. uitgebreid motiveren?

Het raadslid Theo Keijser, Wijkpartij Zuid- en Pijpbelangen

De vragen zijn niet binnen de gestelde termijn van 4 weken beantwoord.

De verplichte uitstelbrief met nog eens 4 weken uitstel is niet toegezonden.